www.svoboda-news.com

THE LIBRARY OF THE
SEP 19 1927
UNIVERSITY OF ILLINOIS

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 215. Джерзи Сити, Н. Дж. пятниця, 16. вересня, 1927.

VOL. XXXV. No. 215. Jersey City, N. J., Friday, September 16. 1927. THREE CENTS.

ПОСТУПОВІ СЕНАТОРИ ОРГАНІЗУЮТЬСЯ В БЛОК

ДОМАГАЮТЬСЯ НЕ ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ, А ПОЛЕКШИ ДЛЯ ФАРМЕРІВ.

ВАШИНГТОН, 14. вересня. — Джералд Най, поступовий сенатор із Норт Дакоти, виступив з закликом до других поступових сенаторів зорганізувати в сенаті поступовий блок, якого ціллю має бути не добиватися зниження податків, але допомогати фармерам. Доперва, як дасться допомогу фармерам, буде можна знижити податки.

До сього блоку приступають передовсім републиканці, але блок наробить не мало клопоту обом партіям, бо буде він критикувати політику обох партій у справі податків.

БОРОТЬБА ЗА ПРЕЗИДЕНТУРУ.

МЕЛОН ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД ГЮЗА, АЛЕ НЕ ДУЖЕ.

ВАШИНГТОН, 14. вересня. — Секретар скарбу Мелон заявив публично, що чутки, буцімто він пустив у рух кампанію за іменованнем Чарлза Гюза кандидатом републиканської партії на уряд президента Злучених Держав, не відповідає правді, хоча він не мавби нічого проти, щоби Гюз був президентом.

Виконавчий уряд організацій фабрикантів виготовив на наближаючуся конвенцію сеї організації резолюцію, яка висказує надію, що Кулидж дасться ще намовити до кандидовання на уряд президента.

ЖІНКА БУДЕ ПРОБУВАТИ ПЕРЕЛЕТІТИ ЧЕРЕЗ ОКЕАН.

НЕ ПОКИДАЮТЬ ШУКАТИ ЗА „ОЛД ГЛОРИ"

РУЗВЕЛТ ФІЛД, Лонг Айленд, 14. вересня. — Сюди приїхала своїм літаком панна Рут Елдер, котра має пробувати сими днями перелетіти без перерви звідси до Парижа. Летіти вона має з капітаном Джорджем Галдеманом. Вона, видно, рішена летіти, не дивлячися на цілий ряд трагедій, що стрінули летунів над Атлянтійським океаном.

Корабель Кайд доносить, що моряки корабля не перестають шукати за летунами з „Олд Глори", що пропав підчас летну зі стейту Мейн у Рим. Капітан корабля не покидає думки, що летуни висіли в гумовім човні та що вони десь певно пливуть далеко від місця осіду на море.

ПРИДУМАЛИ ДЕЛІКАТНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДО МІРЯННЯ ОТРУЇ В ВОЗДУСІ.

ВІДКРИЄ ЧАСТИНУ РТУТИ НА 20 МІЛІОНІВ ЧАСТИН.

НЮ ЙОРК, 14. вересня. — Генеральна Електрична Ко. оголосила, що її інжинери відкрили незвичайно важний інструмент до мірення чистоти воздуху. Інструмент такий ніжний, що він відкриє, коли в воздусі є одна частинка живого срібла на 20 міліонів частиць.

Інструмент буде мати велике приміненне для промисловців, які вживають живого срібла, а яких робітники хорують через живе срібло на ріжні страшні гниття тіла й затроєння.

ГАРНІ РЕФОРМАТОРИ.

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУЄ ЗА НЕМОРАЛЬНІСТЬ.

АТЛЕНТИК СИТІ, Ню Джерзі, 14. вересня. — Поліція арештувала й поставила на суд за неморальність Едварда Гонтлі, начальника так званої „ліги добробуту", що під покришкою релігійної та милосердної акції мала ширити деморалізацію. З ним арештовано його секретарку та головну помічницю.

Хоча обоє арештовані Мурриня, вони мали богато прихильників серед білих.

САМОВБИЙСТВО НА ВОДОПАДІ НАЙЕГРІ.

СКОЧИЛА ПОЧЕРЕЗ ВОДОПАД.

НАЙЕГРІ ФОЛЗ, Ню Йорк, 14. вересня. — Коло 9. години раненько богато людий, що оглядало водопад Найегру, бачило, як якась жінка скочила з моста на Говт Айленд у водопад.

На свистку паперу, найденім недалеко того місця, найдено імя й адресу якоїсь Джесі Бигар з Бофало. З поданої адреси поліція довідалася, що Джесі Бигар пропала якийсь час тому назад та що вона кілька разів заповідала самовбийство свому братови, в котрого домі вона жила на поданій адресі.

НАЩЕПИЛИ МЯСО НА МОЗОК.

БОЛТИМОР, 14. вересня. — Др. Волтер Денді, оператор шпиталя університету Джана Гапкінса, доконав нині небувалої операції. Він вирізав боляк на мозку та нащепив на яму, утворену через вирізанне, кусок мяса з ноги пацієнта.

Операція тревала коло двох годин, а приглядалося їй богато лікарів.

СВЯЩЕНИК СТРАТИВ ПАМЯТЬ.

НЮ ЙОРК, 14. вересня. — До місцевого шпиталя Белвю доставлено старого чоловіка, який не міг сказати, як він називається та звідки походить. По довгих допитах лікарі переконалися, що се Теодор Тинг, епископальний священик, котрий недавно пропав без вістки з дому свого сина, священика в Барлингтоні, в Ровд Айленді.

ПОВІНЬ В ГАЛИЧИНІ

ЗНИЩИЛА СОТКИ СІЛ. СОТКИ ТИСЯЧ НАШИХ БРАТІВ ЗАЛИШИЛОСЯ БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВОЮ. ВСІМ ЇМ ГРОЗИТЬ ГОЛОДОВА СМЕРТЬ. РАТУЙМО ЇХ І ЗЛОЖІМ НЕГАЙНО НА ТУ ЦІЛЬ ЖЕРТВУ, ПЕРЕСИЛАЮ СВОЇ ЖЕРТВИ ЧЕРЕЗ: OBYEDNANYE, P. O. Box 411, Philadelphia, Pa.

ТУРКИ ЗАМКНУЛИ ДІМ ГРИ У КОНСТАНТИНОПОЛІ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 13. вересня. — Минулої ночі турецька поліція зробила наїзд на палацу Іллдіц у Константинополі, що звісна є як дім гри, й перевівши ревізію, замкнула се касино, як теж і салі до танців, що містилися там.

Концесію на ведення сего дому гри й саль для танців одержало одно італійське підприємство, однак під умовою, що вступ до касина буде дозволений лише заграничним туристам, а турецькі піддані будуть виключені від учащання до згаданого дому гри. В часі наїзду ствердила поліція, що 80 відсотків присутних були турецькі піддані. Посадник Константинополя заявив, що мимо того що місто одержувало 25 відсотків з доходів касина, воно не може дозволити на визиск турецьких горожан. Винаємеви касина закидують також, що він не заплатив за умебльовання касина.

УБИЙНИК ВІЦЕКОНЗУЛЯ НАРДІНІ ПОДАВ СВОЄ ІМЯ.

ПАРИЖ, 13. вересня. — Убийник італійського віцеконзуля Нардіні сказав поліції, що зоветься Ді Модуньо й має 25 літ. Він уродився в Італії. В його мешканню найдено протифашистську літературу. Ді Модуньо, який ще досі находиться у шпиталі, не поав причини, заля якої убив віцеконзуля.

ВИКЛЮЧЕННЯ ПРОВІДНИКІВ ОПОЗИЦІЇ З КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ У ПЕТРОГРАДІ.

БЕРЛІН.—Центральний Контрольний Комітет комуністичної партії рішив виключити з комуністичної партії слідуючих лідерів опозиції у Москві: Дашковського, Фрумкіна, Іванова, Левика, Белова й деяких других. Їх обвинюють, що вони організували страйки по совітських фабриках, систематично устроювали тайні сходини по приватних мешканнях і вели агітацію проти центрального комітету комуністичної партії.

„ПРІГЕЛЬПАТЕНТ" ВІДЖИВАЄ.

Головного секретаря Українського Нац.-Дем. Обєднання Володимира Целевича засудило староство в Жидачеві рішенням з дня 11. липня 1927 на основі § 11-го цісарсько-австрійського парляменту з 1854 (!) року на пять днів арешту з заміною на сто зол. гривни за промову, виголошену на вічу в Миколаєві над Дністром дня 10. грудня 1926.

ВИМИРАЮЧИЙ НАРІД.

Цим народом є Айноси. Колись замешкували вони Японію і тепер збереглися ще на полудневім побережу Сахаліну, полудневій Камчатці та західних і східних побережах острову Єзо. Останків цього народу є ще 15 тисяч. З островів теперішної Японії, головно з Ніппон мусіли вони винестися в віках 2—11 нашої ери. Характеристичні риси Айносів: кріпка постава, чорне буйне волосся, шкіра темнавобіла, очи менше темні як у Японців і без монгольського зизу. Обличчи Айноса має европейський характер. Айноси є лагідної вдачі, тесні, одначе повільні до роботи. Релігія їхня поганська, подібна до шамаїзму. Спосіб їхнього життя первісний: живуть з риболовлі і полювання, послугуючись великими псами. Управою землі займаються нерадо. Мешкають у простих хатах, побудованих на малих палях. Здається, ніколи не витворили вони своєї державности. Цим вимираючим народом зацікавилися учені, головно петроградська академія наук. Є в пляні, щоби вчені антропольоги, етнографи, етнольоги і т. д. ріжних народів оцінували для цеї цілі окрему комісію з осідком в Токіо, яка заняласяби дослідами над цим народом і яка видавалаби часопис, присвячений дослідам над Айносами в одній з европейських мов і в мові японській. Перед ученими стоїть питання: чи Айноси походять з Европи, чи Европейці з далекого Сходу, чи може Айноси є споріднені з Полінезійцями. Вчений Жорж Монтаду після студій на місці доказує тісну звязь між Айносами й Европейцями. Таким чином айноська раса булаби четвертою білою расою (середземноморська, альпейсько-вірменська і нордійська).

ЦЕБУЛЯ ЯК ЛІКАРСТВО.

Цебуля є не тільки необхідною приправою до страв; вона має теж великі лічничі прикмети. Є вона дуже добрим средством на закатарення, зафлегмлення і болі горла. При недугах віддихових доріг добре є їсти печену чи присмажену цебулю. Діти повинні 3—4 рази в тижни їсти булку зі смаженою цебулею, бо цебуля чистить кров. На ячмінь на оці найкращим средством пластини сирої цебулі. Коли комусь пускається кров з носа, треба карк обложити пластинами цебулі. Коли вкусить бжола, вимарувати зранене місце соком з цебулі.. Хто їсть цебулю, робиться неподатливим на заразливі недуги.

НЕ ХОЧУТЬ ПОЛЬСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Данціґський сенат звернувся до секретаріяту Союза Народів з домаганням, аби на черговому засіданні Ради Союзу розглянено справу, чи данціґський порт має надалі бути для Польщі пристанею воєнних кораблів, коли Польща вже викинчила свій власний порт в Ґдині. Данціґський сенат домагається в своїм протесті забрання з данціґського порту польських кораблів, бо не хоче, щоби колиннебудь Данціґ став осередком якоїсь війни Польщі з сусідами. Данціґ це німецький торговельний порт, який хоче розвиватися в спокою з користю для світової торговлі.

ПОВСТАНСЬКИЙ РУХ НА РАД. БІЛОРУСІ.

З Мінська на Радянській Білорусі доносять до польської преси про поширений повстанський рух на всьому просторі цієї республики. Найбільш рухливим на Рад. Білорусі є повстанський загін от. Клима, який 2-го м. м. напав на залогу Кайданова, розоружив один курінь 39 полку та пограбував курінну касу й амуніцію. Червоних старшин загін розстріляв. За Климом вислано карну експедицію в складі одного куріня та 2 сотень міліції Д. П. У.

ДЕРЕВО В РОЛІ КАТА.

В центральній Африці росте дерево, яке називається „Гіппомане Манцінелля". Є воно справжнім деревом смерти. Його запах такий оголомшуючий, що люде, які спочивають в його тіни, тратять притомність, а то й умирають. Зацікавився цим деревом англійський учений Александер Клів і зорганізував окрему комісію для дослідів над ним. Від місцевих людей англійський учений довідався, що дерево виконує обовязки ката. Спроваджується під нього засуджених на смерть і дерево виконує свою ролю без зайкиду. Є це будь-що-будь людяний спосіб вбивання злочинців. Непотрібна нікчемна й упідлюча інституція катів. Дерево це подібне до нашої груші, а овочі його подібні до наших яблок. Яблока ці виглядають дуже смаковито, одначе мають в собі вбивчу отрую.

КАТАСТРОФА ПОВЕНІ В ІНДІЇ.

В Індіях підчас повені вода прорвала таму в каналі, що засмотрював водою округ Бароди. Згинуло около тисячу людей.

ШКОДИ СПРИЧИНЕНІ ЗЕМЛЕТРУСОМ У КРИМІ

УБИТІ И ПОКАЛІЧЕНІ В ЯЛТІ, КОМУНІКАЦІЯ ЗДЕРЖАНА.

МОСКВА, 14. вересня. — Підчас недавнього землетрусу у Кримі згинуло около 100 осіб, а більше як 1000 зістало покалічених. Між убитими згадують імя визначного московського інжиніра, Андрієвського й його сина. У Севастополі завалилися внаслідок землетрусу висші поверхи тамошної обсерваторії. Богато тамошніх мешканців переводить день і ніч на бульварах. У Херсоні, недалеко Севастополя, завалилася звісна з історії тамошня Грецька Вежа.

Тисячі перестрашених туристів, що втікають з над побережжя Чорного моря, спинили усю комунікацію з Криму.

Пароход Іліч привіз до Одеси з Ялти около 1300 втікачів, які формально боролись о місця на кораблі. Коли корабель відплив від берега, полишилося у порті тисячі осіб, що не успіли дістатися на корабель.

Найбільше шкід у будівлях було у Балаклаві, де завалилося дуже богато будинків. Страшні сцени мали місце по шпиталях і санаторіях, де виношено з ліжок пацієнтів на вулиці й бульвари й де вони переводять ніч і день. У повітах, що лежать на побережжу Чорного моря, половина домів лежить в руїнах. Найбільше потерпіли татарські села на Кримі. Богато людей ще й доси не хоче вернути до своїх домів.

ЛЕТУНИ ШЛІ І БРАК У ТОКІЮ.

РІШИЛИ НЕ ЛЕТІТИ ДАЛЬШЕ, ЛИШЕ ВЕРНУТИ КОРАБЛЕМ ДО АМЕРИКИ.

ТОКІО, 15. вересня. — Літак „Прайд оф Дітройт" разом з летунами Шлі й Брак осів тут на летунськім полі. Оба летуни оповіли присутним про свої пригоди в часі перелету з Шангаю до Токіо. Найстрашніші сцени пережили вони перелітаючи понад Китайським морем, де саме мала місце страшна буря.

Оба летуни заявили також, по довшій нараді з летунами експертами, що рішили закінчити свій перелет у Токіо й до Америки поїдуть пароходом та відішлють ним також свій літак. На їх рішення залишити перелет Тихого океану вплинула також каблева просьба дітей Шлі-я з Дітройт і телеграфічні перестороги американських летунів.

ТАЙФУН І ВИЛИВ МОРЯ СПРИЧИНИЛИ $10,000,000 ШКОДИ.

ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ ЛЮДЕЙ ОСТАЛО БЕЗ ДАХУ НАД ГОЛОВОЮ, А КІЛЬКАСОТ ЗГИНУЛО.

ТОКІО, 14. вересня. — Підчас недавнього тайфуну й виливу моря в Японії, на острові Кіюшю, згинуло 419 осіб, а 2313 зістало покалічених. Крім того знищив тайфун 1850 домів, а 3000 заляляла вода. Тайфун дійшов також і до самої столиці Японії Токіо, де морські филі залляли кілька тисяч домів у долішній части міста. 30 дітей зістало покалічених, коли тайфун зірвав дах зі школи. Загалом шкоди, впричинені тайфуном, обчислюють на 20,000,000 єн, або 10 міліонів долярів. Крім сього великі простори управних піль стоять під водою.

ТРАГІЧНА СМЕРТЬ ТАНЦЮРИСТКИ ІСИДОРИ ДОНКЕН.

ЇЇ ШАЛИК ЗАЧІПИВСЯ ЗА КОЛЕСО АВТА И СПРИЧИНИВ, ЩО ВИПАЛА НА ТРОТУАР І ЗЛОМАЛА КАРК.

ПАРИЖ, 15. вересня. — Згинула тут трагічною смертю звісна по цілім світі танцюристка, Ісидора Донкен. В часі їзди автом оден кінець шалика, який мала на шиї, зачепився за колесо авта й спричинив, що танцюристка випала на тротуар. Прикликані докторі сконстатували лише смерть танцюристки внаслідок зломання карку.

Ісидора Донкен звісна була по цілім світі як основателька нового клясичного танцю.

ІТАЛІЙСКИЙ КОМУНІСТ СТРІЛЯЄ ДО ФАШИСТСЬКОГО ОФІЦИРА.

ГИНЕ САМ ВІД КУЛІ ПОСТРІЛЕНОГО ФАШИСТА.

РАВЕННА, 14. вересня. — Комуніст, Леопольд Міссіролі, пострілив і покалічив на головнім скверi команданта легіону фашистської міліції, Е. Мурі і секретаря місцевої організації фашистів, Р. Моріджі. Пострілений Моріджі вийняв револьвер і двома цільними стрілами положив трупом атентатника комуніста.

Командант Мурі є небезпечно покалічений у живіт, а Моріджі зістав пострілений в ногу й його життю не грозить ніяка небезпека. Причиною атентату є виключно ріжниця політичних поглядів, тому що потрілені не знали цілком атакуючого, а застрілений комуніст не знав пострілених.

УКРАЇНЕЦЬ ЧЛЕНОМ ЕМІГРАЦІЙНОГО УРЯДУ.

ЛЬВІВ, Галичина. — На підставі розпорядку польської Ради міністрів новим членом державної еміграційної Ради на три роки 1927—1929 іменовано директора „Народньої Торговлі", п. Миколу Звичківського.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00

Foreign and Jersey City Rates:

One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00

В Джерзи Сити і Заграницею:

На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОРІЄНТАЦІЯ НА ВЛАСНІ СИЛИ

Дійсним національним прокляттям стали для нас наші „орієнтації". Довгою ниткою тягнуться вони через весь період нашого історичного життя. Вже за княжих і козацьких часів орієнтувалися ми на Татар, Турків, на Москву то Варшаву, як наших „союзників", хоч ті союзники були нічим иншим, а тільки завзятими ворогами українського народу, які приходили на Україну тільки в тій цілі, щоби звільнити її з одного ярма, а накинути друге. З тими орієнтаціями не покінчили ми ще й досі. Все ще маємо в себе ріжні гуртки, що витирають пороги по Парижі, Лондоні, Варшаві чи Москві і висвободжують наш бідний нарід „орієнтацією" на одного з наших сусідів чи на якусь иншу велику державу, що мала би бути заінтересованою в самостійній українській державі. В нас в Америці пропагують знова наші рутенці орієнтацію на Рим, бо мовляв, коли весь наш нарід стане католицьким, то всемогучий Рим допоможе українському народови своїми впливами висвободитися з неволі і побудувати свою власну самостійну державу.

Та все таки треба сконстатувати відрадний факт, що наш нарід таки звільняється зпід впливу тих орієнтацій. В умах наших здобуває звільна право горожанства одинока правильна думка, що ніхто другий не побудує української держави, коли ми самі її не побудуємо, що ніхто другий не заінтересований в нашій державній независимости, а тільки сам український нарід та що тільки сам український нарід о своїх власних силах зможе висвободитися та добитися здійснення свого національного ідеалу. Всяка инша наука тільки роздроблює наші сили і веде нас далі по шляху неволі і рабства.

Орієнтація на власні сили відроджує тепер наш рідний край. Бо ось що пише „Діло": Серед найбільше непригожих обставин „Рідна Школа" істнує власними засобами народу. Ще ніколи народня жертвенність не дала таких вислідів, як в останніх літах. А діється це в добі нечуваних злиднів. „Просвіта" не лише досягнула вершин передвоєнного розвитку, але стала більш органічною, суцільною. Знищена до тла кооперація виросла наново. Молочарська кооперація осягнула в Сх. Галичині вже майже монопольне становище, а все те осягнено без найменшої посторонньої допомоги. В містах і селах виростають народні, просвітні і кооперативні будинки, осередки все живішого темпу народнього життя. Національна свідомість і політичне вироблення досягають своїх вершин.

Оттак то о власних силах відроджується наш нарід в старім краю, а з відродження економічного, просвітного і політичного прийде рівнож і відродження української держави.

Інж. Дмитро Андрієвський.

РОЗБУДОВА НАЦІЇ

До нині ми були невільниками, засобом для других, играшкою, а не творцями і акторами історії. Але з рештою було так не завжди, лише останні віки. І наші історики нам скажуть, що були часи, коли щит Олега красувався на воротях Царгороду. Чи-ж ті, що візьмуться до Розбудови Нації, виберуть сю першу ганебну можливість, а не другу? В тім разі вони показали би себе негідними ні своїх предків, ні нашої доби, ні взятого на себе тягару. Протягом часу між славною минувшиною і поганою сучасністю наші сусіди розрослись за наш кошт. Вони тисли на наші точочасні межі, вони втягали нас у сферу своїх впливів, вони запрягали нас до свого державного воза. І то для того, що ми спідліли, що стали рабами духом. Инакше при нашій чисельности тогоб ніколи не сталося. Але ся ганьба кінчається, бо ми вже не в стані носити ярмо. До того-ж ми спостерігаєм, що по мірі того, як наші сили зростають і то так блискавично, снага наших сусідів занепадає. Росія, що взялася була ліпити із ста двацяти етнічних одиниць єдину націю, підорвалась і нині головніщі, здібніщі, культурніщі елементи від неї відпадають. Зостаються при ній Калмуки та Буряти, невелике придбання, скорше небезпечна домішка для сучасної культурної нації. Ся домішка наколи лише втримається при московськім народі, ще більше знизить рівень його цивілізації, яка доси так широко користала з наших ресурсів і живилась нашими силами. Асиміляційна потенція Поляків не лише геть чисто занепала але й зродила відпорну силу в нас. Наступ польськости на наші степи припинився, тепер, особливо по війні іде відібрання наших міст з рук польських, із під польської культурної влади. Румуни нам ніколи страшні не були і певно не будуть.

Хто-ж є найсильніщий біольоґічно, чисельно і культурно на Сході Европи? При тім не будем уважати на розріст Росії в Азії. Адже Московщина стала великодержавою не після завоювання Сибіру, лише після підбою України. До тогож недвозначно орієнтуючись на Азію, вона свідомо ухиляється від Европи. Отже не Московщина і не виснажена Польща можуть від тепер здобути і втримати гегемонію на Сході Европи. Чи то-ж так неймовірно, що власне Україна, вигідно положена під зглядом стратеґічним, потужна економічно, сильна своїми европейськими традиціями, може сповнити ся місією, наколи спроможеться сконсолідувати себе внутрішньо? Ми гадаєм, що се вельми можливо! В кожнім разі ті сміливі, відважні, що візьмуться за Розбудову Нації, не мусять поділяти думок наших самокастратів і згори відпекуватись наміру прибити український Тризуб, коли не на воротях Царгороду, то на Кремлівських стінах. Хто не хоче загибати в трясовині, той мусить мати сили не лише на те, щоби видрятатись з болота, але також здужати відійти від него як найдалі. Инакше він знову буде затягнений в надри трясовини.

Сі наші міркування і твердження, хоч як льоґічні а головно згідні з тенденціями життя і сучасної дійсности, вжахнуть страхопудів і поступовців, сильних обережністю і принципами, але слабих духом. Тільки люде сильні спроможні виснувати для себе із скрути і труднощів нові принципи моралі і етики, як їх виснували давні Римляне чи британські громадяне наших днів, творячи світові концепції **pax romana i pax britannica** і переводячи їх в життя, кволі-ж упадуть під їх тягарем.

Наші думки підказані нам не буйною фантазією, ба навіть не надміром сил, що нуртують в нашій Нації, але скорше неминучою конечністю. Нам здається, що може і не знайтись місце для двох великодержавних ідей на просторові між Білим а Чорним морем. За те говорить характер того пляндарму, де положені Київ і Москва. І не дурно Московщина віддавна пхалась на Україну. І далеко не є безглуздою непримиримість російських імперіялістів, коли вони не хотять погодитись з нашою самостійністю. Інстинктом і кровю предчувають вони в тім погибель і небезпеку для власного існування, як нації і держави. Їхні арґументи проти нашої державности є льоґічними підставами для нашого наступу на північ.

Можливо, що зверхність Москвіт над Києвом може бути усунена лише перемогою Київа над Москвою. Себто наша державність, саме наше національне буття залежить від того, чи спроможемось ми приборкати Москву, запрягти її до нашого державного воза. І наш похід на північ можливо вже став підготовлюватись від того дня, коли перший українофіл чи хлопоман забажав мати свою літературу „для домашнього вжитку", відрубну від московської. Хто сказав „а", мусить сказати „б". Як ті Англійці, що на початку загніздилися лише на узбережжю Індійського океану і не бажали початково нічого иншого, як тільки вигідно торгувати, згодом силою річей були змушені завойовувати цілу Індію, що загрожувала їхнім факторіям, і пхались все далі аж до Персії, Туркестану і Китаю, щоби втриматись при морі, так і Україна, дуже правдоподібно, щойно зміцнивши свою Державу на берегах Чорного моря, буде приневолена для охорони своєї політичної незалежности йти на Москву і чинити підбой, як то вона робила з инших мотивів в 5—11 віках.

Все те, скажуть нам, музика майбутнього, якою годі морочити собі голову. Або ще краще нам закинуть відсталість, реакційність думок і висунуть проти нас ідею Союзу Націй. Що до першого, то як би далекою не була ся музика, до неї треба прислухатись, ба навіть плекати її в душі. Инакше ми не будем годні зрозуміти сучасного і працювати нині для майбутнього. Другий закид ми звернемо нашим опонентам, які не є в курсі сучасної науки і фільозофії, що руйнують старі ілюзії поступу.

Нам певно ніколи в цілому не будуть відомі всі джерела енерґії в світі. І годі боятися, що спаливши камяний вугіль, людство замерзне на землі, як жебрак на сходах. Адже вже тепер навчаються використовувати тепло тропічного моря, а завтра може зуміють вловити в реторту снагу сонячного проміня. Так і можливости нашої Нації невідомі достатно і до краю. Сьогодня ми раби і упосліджені, як перші християне, а завтра накидаєм нашу волю світові, як Наступник св. Петра в середні віки. Наш розум не годен збагнути путей, якими піде життя, що само імпровізує часто свої шляхи. Можем лише виміряти, і то навмання, силу розгону сучасного нам руху. Прикладати-ж принципи моралі чи демократизму до стихійних сил, що рішають в житті Нації, все одно, що намагатися накинути плянети наші вирахунки.

От власне проблеми одного порядку з вище наведеними мусять стояти в куті зору лицарів Розбудови Нації. Якими шляхами йти до їх здійснення, чи через монархію, диктатуру чи республіку, через режим демократичний, клясократичний чи автократичний, то питання иншого порядку. Бо зрештою є богато в сій площі шляхів і всі вони ведуть „до Риму". Саме життя часто накидає той з них, який годі було передбачити. Внутрішній устрій нашої Держави се лише оден із засобів до Розбудови і не можна ставити засіб вище мети, як не слід ставити воза попереду коня, або плуг поперед вола. Бо в той спосіб ані кінь не потягне воза, ані волом не виорати поля. І найбільшою нісенітницею, коли не злочином, нам здаються вигуки: коли „такої то" України не буде, жадної України не треба.

Мусить раз на все бути усталеною для нас ієрархія національних вартостей, на чільнім місці якої має стояти вільний розвій, розріст Нації, вибуяння її фізичних і духових сил, потужність політична, належна роля міжнародня. Лише покладши се за наріжний камень національної будови, можуть перейти до розгляду справ внутрішнього укладу, справ режиму, соціяльних і економічних проблем, які зрештою міняються повсякчасно і невпинно, які не можуть мати одного універсального на всі часи рішення. Які і в даний момент можуть бути залагоджені в ріжні способи з однаковою користю для національного орґанізма.

Так мусить укладатись національний проблем в головах працьовників Розбудови. Тих, що годні вийти поза межі своїх особистих інтересів і поєднати їх в своїй свідомости з буттям цілого. І єдино дальша, остаточна мета великої роботи має бути крітеріюмом для кваліфікації і гаслом для вербування кадрів новітнього лицарства України. Як колись Запорожці питали у новоприбувшого лише, чи вірив він в Бога і св. Тройцю, так в наші дні Лицарі Розбудови Нації мусять лише ствердити, що вірять в потужність нашого народу, в його великі можливости, раді чинно сповідати свою віру і годні себе віддати на справу Розбудови. Той шлях, яким до сего йтиметься і ті програми якими керуватиметься, не можуть нічого змінити в постанові і відданости такого національного працівника.

Життя-ж бо твориться не після програмів і не згідно догмам, але життєвим інстинктом і нашим орґанічним хотінням. Звичайно наколи ми не уміємо хотіти, або не зважуємось хотіти, закони природи чинитимуть і без нас. Але є очевидним, що наша воля є одним із тих чинників, що складаються на вислід подій. І той, хто уміє хотіти, важить більш в механіці життя, як инший, що знає лише піддаватись ходу подій.

Лицарі Розбудови Нації мусять уміти хотіти і ясно уявляти собі найблизші наслідки свого труду. Більш того, во імя дальшої цілі вони мусять уміти відмовлятись від хотіння шкідливого чи зайвого в національній роботі і в той спосіб скупчити свою увагу, свої сили на розвою Нації, на її розрості. Той хто візьметься до розбудови, мусить вірити, що життя потрібує Нації її буйного розвою. Тоді він натурально покладе національну справу за примат свого світоляду і йому буде легко нести жертви ради Нації.

В сій саможертві є певний траґізм, як є траґізм в самій істоті життя. Скрізь де є колізія, стичність, борня, упадок, підбой, гострий біль, — є елемент драми. А в тім власне і полягає життя, а не в рівности, потульности, пасивности. Життя жорстоке, сильне, владне і прекрасне. Не серед супокою і добробуту, не через упокорення чи самообмеження, лише через бурі і муки, саможертву і підбой, великий гін і глибокі упадки, родиться Велике. Той хто збагнув траґізм життя, орґанічну спайність в їх повсякчасній борні добра і зла, сподіяність світла й тіни, лише той годен уздріти, зрозуміти і створити Велике. В акті Розбудови Нації є, було й буде багато траґічного, але по суті самий акт є вже великим. Бо в нім є воля Творця Всесвіту. Нашим будівничим не слід страхатись сего траґізму, але треба настроювати свої душі на величний лад.

Розбудова Нації в сучасній її стадії зумовлює цілість, спайність, однолітність нашого національного тіла. Перебуваєм бо період синтези, перетоплення, період кристалізації, створення форм. Пізніще і на нас певно прийде пора зрізничкування, розкладу, розпаду. Але то пізніще, коли перебудем стадію росту і зосередження. На се то внутрішнє зосередження і мусять бути скеровані всі наші сили в сей час. Лиш бувши міцно збитою когоротно можем зреалізувати себе тілдно. Здійснення нашої історичної місії, або місій є основною задачею Нації, змістом її буття. Про се треба памятати кожному з нас і з наших гуртків. Бо жадний вилом не може бути толерований в критичний момент Розбудови, оден із яких нині переживаємо. Залізна дисципліна, карність, підпорядковання другорядного засадничому, особистого загальному, партикулярного основному мусить бути законом. Тому і здушення міцною рукою всяких відосередних змагань, зглаження хоч би і вістрем меча всяких відмін, хочби то пішло в суперечність „гуманности", „демократизму", „праву на самоозначення" і т. и. мусять бути переведені в лоні Нації. Всякі місцеві привязання, „тісніщі батьківщини", нехідь до східно чи західно укр. культурних і політичних традицій мусять бути в однаковій мірі відрадними для ремісників великого діла Розбудови Нації. Ми є одною нацією з богатьма відмінностями. В тім наша краса і сила.

Очевидно, що для сеї роботи треба иншої породи людей, як та, що доси вела перед в нашім національнім житті, а почасти й тепер тримає керму нашої політики в своїх руках. Треба людей сильних духом і міцних волею, а насамперед гордих і відважних. Тих, що остаточно збулись рабської психольоґії і здібні на високий злет. Тих, що уміють хотіти і своє хотіння накидати другим, замість того, щоби урізувати власну особу, аби не пошкодити сусідові. Треба тих, яким чужий нахил розлягтись, розправитись, розніжитись, але які живуть в повсякчаснім напруженні, в гоні, в чині, в шуканні, в змаганні, в невдоволенні і жадобі подвигу.

Не роздіжених інтелектуалізмом, які намагаються замінити в механіці життя вічну борню і невпинну зміну живих явищ умовною спекуляцією, уроєними катеґоріями. Бо в них атрофувалась здібність до чину, творчі змагання. Живлені переважно фантазією, вони не знають, що робити з фактами, ані як їх творити. Не догматиків заморочених принціпами, але продуктивних, сильних, творчих в реальному житті мужів треба для Розбудови Нації. Адже льоґічні побудування, хоч як тонко і пітудерне виплетені, часто так грубо розминаються з дійсністю. В той час, як простий неспотворений інстинкт, чуйний до пульсу життя, не вяжучися льоґікою, легко ловить і намацує тенденцію життєвого процесу. Сей то творчий інстинкт і його треба плекати учасникам Розбудови Нації.

Для сего великого діла треба тих, кому не так зважить на скоромничих сватах і мінливому добробуті, як на узгіднені себе з законами Всесвіту, які здібні змірити глибину і вагу Вічної Ідеї, що її втіленням є Нація. Тих, що прагнуть труду, подвигу, борні не ради заплати, але ради насолоди боротись і перемагати. Тих, що здатні бажати великого і працювати над малим. Тих, що мають силу підпорядкувати себе Вічному.

Щоби зуміли поставити над усе творення нових питомих форм нашого національного життя без огляду, на приписи зовні і догми занесені зі сторони. Тоді лише наша дійсність забуде багатими можливостями. Щоби зважились віддатись єросові патріотичного почуття і заплідити нашу етнічну масу великим бажанням і сміливим змаганням. Тоді лише стане можливим розвій національної матері до її скрайніх меж.

Ми певні, що ся нова порода гордих, запальних, творчих Українців вже народилась. Вона ще губиться межи відмерлими клітинками нашого національного тіла, межи звалищами і уламками нашого політичного вчора. Але ми вже зачуваєм розмірну ходу збитих лав нових борців і гарячий віддих спрагнених, жадібних подвигу, молодих грудей.

(Продовжи...)

Беррі Пейн.

ПАРА РУКАВИЧОК

Він трохи здивувався, як побачив, що до його крамниці входить ґімназистка зі шкільною торбою під пахвою. Та подумав, що може вона має щось купити для своєї матери.

В дійсности дівчина не мала нічого иншого на думці, як лише свій улюблений спорт; надуживати терпеливости людей так собі для розривки.

— Алеж певно, пані — відповів купець на її питання — рукавички у нас є. Які пані бажають собі? Шведи? Глясе?...

— Глясе? — спиталася вона і глянула наче свята. — Я не хотілаби носити рукавичок, викроєних із шкіри невинних козенят.

На устах купця зявилась успокоююча усмішка:

— Люба пані, то так лише кажеться. Бідні козенятка, то звичайно старі цапи.

— Чомуж називаєте це „кізловою шкірою", коли то в дійсности шкіра зі старих цапів? То нечесно.

— Прошу вас, пані, коли ви боїтеся, що цап за молодий або ягня за старе, то я можу вам показати шістьдесять инших родів рукавичок. Отсі жовті, приміром, носять тепер дуже богато.

— Я не рада прошу те, що носить богато людей.

Його усміх виглядав уже трохи вимушено, всетаки був то усміх. Незломний у своїй терпеливости відповів:

Отже волите Шведів?

Шведів? Щож це знову таке?

— То один рід рукавичок так називається. Я гадаю, що вони вам подобаються.

— Чи Шведи то назва якогось звіряти?

— Мій Боже, я не знаю. Я покажу вам одну пару.

— Так... але я хотілаби знати, чи шведські рукавички таксамо шведські, як шведські сірники?

— Пані, не ялось ніколи дошукуватись початків торговельних знаків. То не доведе до нічого. „Турецька" кава, як відомо, також походить із Бразилії.

Він відчинив скриньку і показав дівчині пару рукавичок.

— Ні, — сказала вона. — Сірий колір мені за темний.

Купець виліз на драбину, узяв иншу скриньку та показав иншу пару. Тепер знову сірий колір був їй за ясний. Він узяв із иншої скриньки рукавички каштанового коліру. Цей колір не подобався їй, був за темний. Він витягнув із під ляди четверту скриньку і показав пару рукавичок маслового коліру. Вона сказала, що такі рукавички за скоро валяються. Але з милосердя для бідного купця, якому з чола котився піт, вона хотіла вже взяти ці рукавички.

Вдячна усмішка пробігла по його лиці.

— Сім шілінґів пара, — сказав купець.

— Добре, — сказала вона — я візьму одну.

— Одну пару, прошу дуже.

— Ні, я кажу: одну, праву рукавичку.

Вдячна усмішка зникла таксамо скоро, як була зявилася.

— Ах, пані, — простогнав він розпучливо — таж то неможливо. Ніколи ніхто не купує у нас одної рукавички. Можемо продавати їх лише парами.

— Ще ніколи ніхто не купував одної рукавички? — повторила вона як найневинніше. — То дивне! Але мені треба лише одної рукавички на праву руку.

— Люба пані, а щож я маю зробити з лівою рукавичкою?

— Любий пане, коли я купую рукавички, то мене не обходить зовсім те, що ви робитимете з тими рукавичками, яких я не куплю. Ось тепер розходитись про мого вуйка, який має лише одну руку, отже для нього одної пари не потрібно!

Цілком безнадійно, розбитим голосом відповів купець:

— Пані, я тут нічого не можу, але ми можемо продавати лише парами.

— Я дійсно не розумію вас, тимбільше, що я готова за одну рукавичку заплатити стільки-ж що за одну пару.

Знову пробігла усмішка по лиці купця.

— А! то знаменито, пані... Так справа полагоджена зовсім... Дуже радо! Ви хотіли праву рукавичку, правда? Ось вона...

Але ґімназистка взяла як найповажніще свою шкільну торбу під паху:

— Даруйте, пане. Ви казали, що можете продавати лише парами, ви повторили це мені двічи. А тепер даєте мені праву рукавичку... Здається, ви не думаєте льоґічно, мусітиму піти до иншої крамниці!.. Але ви мусите признати, що ваша вивіска „Спеціяліст рукавичок" трохи переборщена, коли ви не в сили продати навіть одної однісенької... Моє поважання!

Ввічливо вклонилася і вийшла з крамниці. Дві хвилі пізніще касієрка натирала оцтом купця, що лежав на землі.

(З англійського переклав Іван Процик).

ЧИ НЕ ПРАВДА?

Обіцянками сироту і старших можна потішати, однак їх потреби не заспокоїмо. Лише в Сиротинци-Захисті У. Н. Союза, сироти і старші можуть мати належну опіку і родинне приміщенє. Ваша жертва поможе збудувати потрібний Захист при У. Н. Союзі.

Імя і назвиско жертводавця.

Число дому і улиця. Місцевість.

Випишіть повисші рубрики, виріжте цю часть з часописи і разом з жертвою вишлість на адресу:

U. N. ASS'N. ORPHANAGE, P. O. BOX 76, JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ БИЗНЕСМЕНІВ.

Я прочитав уважно допись п. М. Безкоровайного в 188. числі Свободи під наголовком „Патріотизм чи Торговля", та добре над нею застановившися постановив написати до газети, що я знаю з власних спостережень про ті еправи, які порушив у своїй дописи п. Безкоровайний.

Зачну від того, що п. Безкоровайний каже про ціни в українських гросернях. Мовляв, український бизнесмен бере за такий самий товар дорозче, як чужий бизнесмен. Як чоловік, який самий є в бизнесі, і то в бизнесі гросерняним, про який видно говорить п. Безкоровайний, я скажу, що він тут помилився.

Богато гросерняних товарів є таких, що вони просто в кождій крамниці мають таку саму ціну.

До такого товару належать приміром яйця. Се не значить ще, що в кождім сторі продають яйця по такій ціні. Як в одним сторі продають яйця по висшій ціні, то се тому, що там яйця ліпші. Яйця „намбер 1. фреш" усе дорозші від „н. 1. сторидж".

Подібне мається теж зі сірниками. У нас, у Канзас Сиіті, є двоякі пачки, більші й менчі. Більші всюди по 7 центів, менчі по 5 центів. Через те чоловік, що заплатив за пачку 7 центів, не може нарікати, що його обманули на 2 центи, бо в другій крамниці сірники дешевші. Вони не дешевші, тільки він купив більшу пачку.

Правда, є декоді ріжниця в ціні між товарами в одній гросерні а товарами в другій. Але чому ся ріжниця? Чи тому, що гросерник Українець? Ні, зовсім не від того, а ось від чого. Є в Америці такі великі гросерники, що мають по 5, по 10, а то й по 50 і по 100 сторів. Такий великий гросерник купує товар великою скількостю, і йому він обходиться дешевше, і він може його на цента-два дешевше пустити, як може той гросерник, що має тільки один-два стори та купує товар меншою скількостю. Чи він Українець, чи Поляк, чи Німець, чи Жид, чи Американець, — хто він не бувби, як він має мало крамниць, то він не може давати денкого товару по таких цінах, як великі гросерники. Українство тут ні причому. Якби якесь українське підприємство зросло до такої сили, до якої зросли деякі американські, жидівські, німецькі підприємства, тоді й воно буде давати товар по такій саме низшій ціні. Але чи воно може до того дорости, як Українець кривдується тепер уже, що він в українській крамниці мусить заплатити одного цента більше, як у чужій? Як ми не розуміємо ваги клика: „Свій до свого!", то певно сього ніколи не буде. Ми все будемо тільки дрібними купцями. Чогось гіднього не добемося.

Щодо чистоти в українських крамницях, то тут теж треба сказати, що під тим зглядом українські крамниці не гірші від чужих. Як між чужими є чисті крамниці, і є нечисті, так є й між українськими ріжні. І чужі і наші крамниці підлягають під таку саму державну контролю ріжних „фуд-інспекторів", тощо, які за тим дивляться, аби товар у крамниці був чистий і свіжий. Певно, що десь є українські крамарі, яким ся контроля богато не помагає, але за се не можна винувати всіх українських бизнесменів. Як один американський крамар не вдержить крамниці чисто, то ми не винуємо всего бизнесу. Чомуж ми винуємо всіх українських бизнесменів за одного українського бизнесмена? Чи се так справедливо робити?

І чому ми так робимо? Хіба зі зависти, що він робить бизнес. І що в тому є до завидування? Ви робите життя на „джаби", а я в бизнесі, — щож тут я маю до завидування вам, або ви мені? Кожда робота має свої приємні й прикрі сторони. Один любить одно, другий друге. Хто може сказати, що краще? Для всіх одного щастя певно нема, бо тоді всі пхалися до нього.

Я хочу наконець звернути увагу на одно. Чому наші люди люблять за одного кепського бизнесмена накидатися на всіх українських бизнесменів? Чому вони, замісць сказати тому неуковви до очий про його хиби, пишуть в газету проти всіх бизнесменів? З такого поступовання виходить велика шкода для українського бизнесу. Появиться така допись в газеті, то прочитає її або довідається про неї не тільки наш чоловік. Довідається й чужий, серед яких є немало покупців українських сторів. Чи він відтак піде до українського стору? Ні, він скаже: „До українського стору я не піду, бо там продають гнилі яйця й бараболі". Отже я раджу тим, що пишуть дописи, аби вони писали осторожно. Що завинив один бизнесмен, то най не пришивають усім, до вини непричасним. Бачите де якусь хибу в українськім бизнесі, то краще скажіть йому до очий, як се написано в деяких реставраціях: „Як вам подобалася їда, скажіть своїм знакомим; як вам не подобалася, скажіть нам". Як такий бизнесмен таки не поправиться, то певно в нього не беріть. Але не беріть тільки в нього, а українського бизнесу не гудіть. Не хоче хто попирати українського бизнесу зі зависти, то Бог з ним. А тільки не треба відтягати других.

Як будемо держатися сих засад, то поможемо українським бизнесменам, поможемо українським покупцям, і здобудемо з часом пошану для українського бизнесу серед чужих.

Дмитро Яремко.

Колй в коморі пусто, сварка стукає до дверей.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК ГОРА МІСТА!

Українська Школа при 106-ій улиці вже отворена. Вписи дітий відбуваються що вівтірка і пятниці від год. 6. до 8. вечером, або можна голоситись і до секретаря що вечера по 6. год. під ч. 204 Е. 109-а улиця, двері ч. 15. 212,15

ЗА УПРАВУ ШКОЛИ:
Петро Свистун.

УВАГА! — ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.!

ЗАХОДОМ ЧЛЕНІВ СПІВ. ТОВАРИСТВА БОЯН

в Елизабет, Н. Дж.

відбудеться двоє представлень

ПТАШКА ЩАСТЯ

лепса в 3. діях зі співами і танцями,

КУМ МІРОШНИК

жарт на 1. дію зі співами і танцями

В НЕДІЛЮ, 18. ВЕРЕСНЯ 1927

В ЩКІЛЬНІЙ ГАЛИ НА SOUTH ST.

Початок о год. 7.30 вечером.

Вступ для старших 35 ц., діти 15 ц.

В супроводі фортепяна п-ни М. Левчик і скрипки п. І. Левчик.

Режисер п. С. Грабар.

Всіх Українців місцевих і з околиці щиро запрошується на сі гарні представлення. 215

Комітет.

ПОЗІР! ДЖАМЕЙКА І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ БУДОВИ НАРОДНОГО ДОМУ В ДИЧКАХ, ПОВ. РОГАТИН

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, 18. ВЕРЕСНЯ 1927

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В ARCADIUM HALL
116 улиця & Jamaica Ave, Richmond Hill, Jamaica, L. I.

Початок о 2-ій год. пополудни.
Вступ 50 центів.

Запрошується на цей баль всіх особельчан з села Дичок, як також всіх Громадян з Джемейки і околиці. На балю буде пригравати українська музика, будуть смачні перекуски, а при тім ріжні забавки. За солідну обслугу ручить 213,15

Комітет.

ПОЗІР! ДЕНБУРІ, КОНН., ПОЗІР!

ЗАХОДОМ НОВОЗАСНОВАНОГО ТОВ. АМЕР. УКР. МОЛОДЕЧОГО КЛЮБУ

устроюється перший раз

КОНЦЕРТ

СПОЛУЧЕНИЙ З БАЛЕМ

В СУБОТУ, 17. ВЕРЕСНЯ 1927

В CONCORDIA HALL

Початок точно в 7.30 вечером.
Вступ 50 центів.

Концерт сполучений з веселими комедіями, а також виступить 8-літна дівчина, котра буде гуляти укр. козака.

Наш Укр. Мол. Клюб докладає всіх сил, щоби задоволити публику своїм першим виступом.

Тож приходіть всі і других кличте, а хто не прибуде, то звинитеся пожалує. 215

За добру і веселу забаву ручить

Комітет.

В Урагваю закон забороняє продавати жінкам горячі (алькоголічні) трунки.

ПОЗІР! МАЙНЕРЗВИЛ, ПА. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ВЕРЕСНЯ 1927 РОКУ

відбудеться в Майнерзвил, Па.

ПЕРШЕ ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ

В UNION HALL ПРИ ТРЕТІЙ ВУЛ. (HIGH-WAY) І LINE STREET.

Бесідниками на тім вічу будуть: Гром. М. ХАНДОГА, редактор „Народного Слова"; о. Іван Гундяк, редактор „Сіяча" і инші.

Віче зачнеться точно о годині 3-тій пополудни.

В суботу, 17-го вересня, о год. 3-ій попол. зачнеться в гали Укр. Прав. Церкви, 408 FRONT STREET, ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЗАР. В неділю, 18-го вересня, о год. 12. в полудне, після Поминального Богослуження в церкві, відбудеться в церковній Галі СПІЛЬНИЙ ОБІД і закінчення Базару. О год. 3-тій ПОХІД до Юніон Голл на ВІЧЕ.

Запрошується на се перше віче в Майнерзвил Українців з **Сейнт Клер, Тевер Сиіті, Вілліямстван, Фраквиля, Маганой Сиіті, Гейзелтон і других поблизьких місцевостей.** 209,15

Комітет.

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА В НЮ ЙОРКУ

— устроює —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ВЕРЕСНЯ 1927 РОКУ

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

В ULMER PARK

FT. 25th AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

ПОЧАТОК О ГОД. 10. РАНО. ВСТУП 50 Ц.

Управа Школи відноситься до Українського Громадянства міста Ню Йорку з просьбою прибути на сей посідний в сім році пікнік.

Увесь дохід призначений на так величаву ціль якою єсть удержанне Рідної Школи.

ДОРОГОВКАЗ—DIRECTION: Take at any B. M. T. Subway Station "West End Line" Coney Island Train and get off at 25th Ave. Station, Brooklyn, N. Y. Park at right hand. Music Hall Entrance. — Fare 5 cents only.

Управа Школи.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ГАРВЕЙ, ІЛЛ.

Враження з зам. робітничого дня (Лейбор Дей).

Нераз з одної і тої самої місцевости появляються дописі за дописями про рух і життя тамошних Українців — а з другої знов нема ані чутки. І коли нема вістки з якої місцевости, то здається нам, що там Українці взагалі не жиють, а коли й жиють, то не виявляють гродомадського, народнього життя. Та дуже часто воно буває якраз навпаки. Про одну з таких малих українських колвоній, звідки не було досі чутки, хочу я якраз тут дещо росказати. Є сею кольонією місточко Гарвей (25 миль на полудне від Шикаго, Ілл.) Досі ся кольонія зовсім була незнаною не тільки в Америці, але й нам в Шикаго. Сам я, хоть знав, що там жиють Українці, то не вірив, щоб вони могли бути зорганізовані і брати якусь участь чинну в народнім життю.

Аж тут довідуюся, що Українці місточка Гарвей запрошені взяти участь в міській параді, яку урядив мейор міста в цілі загальної міської вистави (експозиції) — на „лейбор дей".

Довідуюся, що до участи в сій виставовій маніфестації У-кра́їнці місточка Гарвей запросили і нашу музику тов. ім. Шевченка, як рівнож і хор „Бандурист" від громади православної з Шикаго при вул. Ірі-Робей.

Пропозицію до запрошення сих двох шикаговських товариств дав гарвейським Українцям наш шикаговський громадянин, д. Никола Читвінський. За його то старанням в порозумінню з двома згаданими товариствами і з гарвейськими Українцями мав відбутися в Гарвей по параді також музичний концерт і баль.

Цікавий був я дуже, що там Українці в Гарвей можуть показати і кому якраз буде сей концерт, бо не вірив, щоб маленька горстка Українців на щось подібного могла спромогтися.

Їдемо 25 миль дороги з Шикаго до Гарвей. На годину 9.30 рано стали ми на місці і на превелике диво застаємо все готове до походу. На переді їде на кони Українець, в гарнім запорожськім строю (жалую, що не знаю його імени). За ним ідуть українські прапори і один американський. Далі їде наше музичне товариство і грає до походу. За нами іде 10 дівчат і жінок в гарних українських строях — деякі з них з Шикаго а деякі з Гарвей. Потім гарно парами іде мала шкільна дітвора (найбільше дівчатка) в синьо-жовтих та українських народних строях. Їде їх звиж 50. Дальше іде два товариства Українського Народного Союза з Вест Гарвей, з своїми таблицями, з написями, хто вони є, — іде тов. Просвіта з Вест Гарвей і тов. У. Н. Союза з Фенікс, Ілл., (передмістя Гарвей). Вкінці ідуть угруповані всі Українці і Українки з Гарвей, ідуть гарно прибрані авта і троки українських бизнесменів. Оглядаюсь і очам не вірю. В поході іде около 300 учасників. Їдемо в середину міста. Любуються глядачі нашими строями — нашим цвітом — діточками і дівчатками. Оплескам нема кінця. В середині міста групуються всі народи. Іде цілий похід складаючийся з одинайцять народностей — кожда з своєю музикою. Їдемо важнійшими вулицями, а вкінці приходимо до місця, де мала відбутися ціла церемонія. Говорить мейор міста. Згадує і Українців. В наших серцях радість. Говорять репрезентанти від поодиноких груп. Говорить і від Українців в англійській мові о. Кашуба, парох православної церкви св. Тройці з Шикаго. Коротко, але виразно, зрозуміло і ярко представляє Українців і інформує всіх хто ми, чиї діти, звов оплески і радість. Я бачив між Українцями вдоволений і веселий та бадьорий настрій. Здається, що Українці були першими в поході і що до вигляду і що до порядку і що до поваги і скількости.

Вертаємо на свою галю. По обіді о годині 4. концерт. Наша музика під батутою д. Воранця, заграла овертуру з опери Кармен і ще кілька пісень, між иншим і українську вязанку.

Хор Бандурист під батутою дірігента і дяковчителя д. Івана Савчука — відспівав пісню Кошиця „Ой зійшла зоря" — в супроводі барітонового соля д. Івана Мазурика. Отець Кашуба в короткій бесіді представляє ціль і вагу організації та заявляє, що вірить, що Українці міста Гарвей є щирими Українцями і не підуть дорогою, що веде до Варшави і Москви, а підуть дорогою, на яку вказує нам наша народна традиція. Публика захоплена його щирими словами надгороджає його довгими оплесками.

Чотири дівчата хочу Бандурист, Оля Коцовська, Софія Вісирканяк, Ярина Медзик і Оля Парута співають квартет; С. М. віддеклямував Шевченка „Гонта в Умані"; д. Татарів відспівав кілька тумористичних куплетів. Чотири дівчатка в українських строях віддали прекрасно українського козака і коломийку. Щераз співає хор і щераз грає музика і гимном „Вже Воскресла" та взаїмними подяками кінчиться концерт. А по тім відбувся баль, що тревав до пізної ночи.

Годиться, згадати, що Українці міста Гарвей є може найкраще зорганізовані, бо на 100 українських родин Гарвей і Фенікс, Ілл., всього є 10, що не належать до українських організацій.

У Вест Гарвей є 2 відділи У. Н. Союза: від. 355 ім. Т. Шевченка, предсідателем його є гр і український бизнесмен д. А. Бойко, а секретарем д. Гр. Артимі, і тов. ім. Ів. Франка, від. 335 У. Н. Союза — предсідателем сего відділу є Николай Гуцул, знаний як щирий український працьовник; секретарем д. Макарик, з Джоліет, Ілл. Є тут також і тов. „Просвіта", яке займається українською школою.

У Фенікс є тов. св. о. Николая, від. 354 У. Н. Союза, предсідателем є М. Тарандій, а секретарем П. Врублійський. Перші кольоністи України осіли тут около 20 літ тому. Першими організаторами і піонірами української кольонії були: А. Бойко, д. Миленький, д. Пакаж і д. М. Тарандій у Фенікс, Ілл.

Всі згадані висше громадяне власне постарелися о се, що У-країнці могли взяти участь в параді та показати себе перед Американцями. Найбільше праці в сім доложив д. А. Бойко. Всі Українці мають свої доми і всі є горожанами Америки та беруть живу участь і в американській політиці. Задумують ще заснувати читальню, аматорський кружок та українсько-американський горожанський (титізенський) клюб. — Дуже мало є самотних. Всі мають гарні діти — а деяких діти ходять вже і до висшої школи (гайскул). Є також українські поважні бизнесмени.

Важним є се, що тут нема ніодного українського інтелігента а є тільки кілька сих таких інтелігентів і сі власне щирі працівники так гарно зорганізували громаду. Честь їм! Тоді власне, коли у більших містах, як в Шикаго, робітництво зіпсуе пропагандою всяких релігійних та політичних перевертнів, не може двигнутися і показати своєї спільної сили, бо на 30 тисяч Українців в Шикаго (як нас тут обчисляють) до найбільшої маніфестації, яка коли тут була (1918 р.), стало 5 тисяч, то є 16 процент — а в такім місті Гарвей може є 2—3 процент, що не бере участи в народній праці, і не стоїть в українських організаціях. Честь Українцям міста Гарвей і Фенікс, Ілл., що не засипляють а жиють життєм українським і взносять високо наш рідний прапор тут на земли Вашингтона. Честь і їх провідникам!

Степан Мусійчук,
Шикаго, Ілл.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Поклик до Українців в Пасейку, Кліфтон і околиці.

ШАНОВНІ ГРОМАДЯНЕ!

Комітет злучених трех відділів У. Н. С. а то: Тов. Укр. Січ, від. 182. У. Н. Союза; тов. ім. Шевченка, від. 42. У. Н. С. і тов. ім. Івана Франка, від. 97 У. Н. Союза, повідомляє Вас, що в **сю суботу, 17. вересня, відбудеться Український День, „Тег Дей" для збірки для Сиротинця-Захисту при Українськім Народнім Союзі.** Що є Сиротинець і яка його ціль, Вам вже відомо. Шісцацята Головна Конвенція У. Н. Союза, що відбулась в Рачестер, ухвалила збудувати Сиротинець-Захист, при У. Н. Союзі. Пізно ми до сего діла взялися, та ліпше пізно як ніколи. Другі народи мають ріжні захисти і ще більше їх будують, лише ми, Українці, все остаємось позаду і ми бідні і про нас мало знають. Тому радіймо, що акція за Сиротинцем вже почалась та що почався рух по відділах. Сей рух треба прискорити, і щоб ріжними способами в короткому часі зібрати потрібну суму і зачати будову Сиротинця. В тій справі повинні працювати не лише члени У. Н. Союза, але і не члени, всі Українці, без огляду на політичні чи релігійні переконання, бо Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі буде гордістю цілого українського народа на іміграції. Богато з нас вже до краю не верне і думає тут остати, тому стараймось про таку інституцію, бо ніхто не знає, що його чекає. Ніхто з нас не знає, що з ним завтра станеться, що буде з його дітьми і куди вони підуть? Чи може до чужих приютів, де їх виховають в чужім дусі, в чужій мові, звідки вони вийдуть, не знаючи української мови, ні історії свого народу ні віри своїх батьків.

Дорогі Браття і Сестри з Пасейку і околиці! Зближається субота 17. вересня. Се є наш українець-день збірки на Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі. Сей день мусить принести нам як найбільше жертв. Ви, несні члени і членкині У. Н. Союза всіх відділів в Пасейку, памятайте, що Ваш святий обовязок наказує Вам в сю суботу залишити домашну працю а взяти пушку в руки і лісту і вийти на вулицю. І ви, українські дівчата-красуні, жертвуйте сей день праці для такої благородної цілі. Не стидайтесь, а беріть пушку і ходіть з нею по вулиці. Виж бачили вже в Пасейку тег дей других народностей, тому йдіть за їх приміром. З листою і пушкою в руках не минайте бизнесменів, доєрів і других.

Повідомляємо, що в пятницю з вечер о год. 7.30 буде засідання Центрального Комітету злучених відділів У. Н. Союза в гали української православної церкви при 47 Норе Авенюе. На засіданню назначиться кождого, хто і на котрій улиці буде збирати.

Кому неможливо прийти в пятницю вечером то нехай зголоситься до пушок в суботу 17. с. м.; хай прийде до парохіяльної галі на висше подану адресу. В суботу, дня 17 вересня мають зійтись всі о 7.30 рано. Кождий дістане інформації і потрібні річи до збирання жертв.

Лесьо Сисин,
рек. секретар Центрального Комітету злучених відділів.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. ПОЗІР!

ТОВ. ДАРАХІВЩИНА В ЗЛУЦІ З ТОВ. НАРОДНИЙ ДІМ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН

— устроюють —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 17-ГО ВЕРЕСНЯ 1927 РОКУ

В UKRAINIAN HALL, 158-160 MERCER STREET, JERSEY CITY, N. J.

Початок о год. 6-тій вечером. — Вступ 50 центів.

Запрашаємо всіх Українців місцевих і позамісцевих прибути на цей баль, музика знаменита, здорові напитки і смачні перекуски. 197,209,15

За веселу забаву ручить КОМІТЕТ БАЛЕВИЙ.

ПОЗІР! БРУКЛИН, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА РІДНОЇ ХАТИ І УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ З НАГОДИ ПОСВЯЧЕННЯ ДВОХ ПРАПОРІВ, АМЕРИКАНСЬКОГО І УКРАЇНСЬКОГО

— відбудеться —

ВЕЛИКЕ СВЯТО

— получене з —

Величавим Концертом

ПРИ УЧАСТИ ТРОХ НАЙЛІПШИХ ХОРІВ, А ТО: МІСЦЕВОГО ХОРУ „БОЯНА" ПІД ОРУДУЮ УЧИТЕЛЯ п. В. САВЦЬКОГО; ХОРУ ІМ. М. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПІД ОРУДОЮ п. А. ГЕЛИ, І ХОРУ „БОЯНА" З ЙОНКЕРС, Н. Й., ПІД ОРУДОЮ УЧИТЕЛЯ п. М. ФАТЮКА.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ВЕРЕСНЯ 1927 РОКУ

У ВЛАСНІМ НАРОДНІМ ДОМІ

під ч. 101 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 4-тій ПОПОЛУДНИ.
КАСА ОТВОРЕНА О ГОДИНІ 3-тій ЗПОЛУДНЯ.
Ціна тіктів: По $1.00 і 75 центів.

ПО КОНЦЕРТІ БАЛЬ ДО ПІЗНОЇ НОЧИ.

До Українців і Українок з Бруклина, Ню Йорку, Джерзи Ситі, Йонкерс, Вудгейвен, Джемейка, Гемстед Грінпойнт і з околиць: Земляки! Се перший концерт такого роду в Америці. Тов. „Рідна Хата" закупило Народний Дім для бруклинського загалу, тому провідники Народного Дому працюють стисло, щоби дім провадився для загального духа народного. Будемо мати нагоду почути наших соловіїв, що розносять нашу рідну пісню. Перший раз в Америці виступить на сцені три хори, около 150 співаків. Тому Бруклин радо очікує того дня.

Просимо всіх місцевих Українців, а також з околиці, на се свято прибути. Хай роднесеться гомін по землі Вашінгтона, щоб почули голос рідної пісні степи України.

УВАГА! УКРАЇНСЬКА ПАСЕЙСЬКА ГРОМАДА УВАГА!

— уряджує —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО ВЕРЕСНЯ 1927 РОКУ

ПРОГУЛЬКУ

НА НОВУ УКРАЇНУ

Омнібуси виїзджають з Пасейку о 12-тій годині в полудне. Проситься всіх, що бажають оглянути і закупити землю на Новій Україні, прилучитися до цеї прогульки. На случай дощу прогулька відбудеться слідуючої неділі. 215

Комітет.

ЯК РОЗУМ ПЕРЕМІГ ПРИРОДУ.

—o—

Як чоловік завойовував собі воздух при помочі летунства, так рівномірно розсліджувано лет звірят. Обі ділянки підпомагали себе взаїмно. Будівничі-техніки, що будували літаки, вчилися від фізіольогів і природників (зоольогів) і противно.

Багато сперечалися над тим, як високо мужуть птахи підлетіти. Довго перешукували висоту лету птиць. А цікавє, що птахи не можуть так високо літати, як навіть позірно тяжкі, неповоротні літаки.

Найбільше перелетних птиць мандрують на висоті 100 метрів. Гірські хребти перелітають низько, червоношийки й зяблики летять лише на висоті 30 до 80 метрів. У найлішому разі більшість птахів може при нагоді (але не підчас мандрівки) піднестися на 2.000 метрів. Вірли можуть підлетіти до 3.000 метрів, а буває, що кондорів і сулів струя воздуха, що йде в гору, підносить і на 7.000 метрів. І на такій висоті можуть ці птахи задержалися якийсь час при помочі кружляючого лету. На більшій висоті не зауважено ніякого птаха.

І віддаль, яку птахи всилі зробити без відпочинку, не є така велика, як природники довгий час гадали. Менші птахи можуть без відпочинку зробити коло 500 метрів.

Дуже слабо літають розгінно літаючий короп і мална „макі". Літаючий короп („літаюча риба") може літати 120 метрів, „макі" (що зрештою не належить до малп, а є спеціяльною породою ссавців) лише 65 метрів. Літаюча риба летить розгінним летом, скачучи з висоти 3—4 метрів, а „макі" опадає з висоти 13 метрів.

Отже і в такім леті перевисшає чоловік значно звірят ссавців.

Цікаво, скільки тягару можуть підчас лету двигнути комахи. Джміль і бджола підчас лету можуть двигнути пилок цвіту, що важить стільки, як тягар їх власного тіла (джміль важить трохи більше як 0.2 грама, бджола майже 0.09 грм.). Правильний тягар пилку, само собою, є значно менший і звичайно не перевисшає 0.03 грама.

Справжнім атлетом поміж досліджуваними комахами є наша домашня муха. Вона може двигнути майже двічі стільки, що тягар її тіла, а саме 0.023 грама. Такого не в силі доказати навіть найлішні літаки — машина є за тяжка.

Зате літаки перевисшають усіх „летунів" зіринного світа щодо скорости лету. Люде (пільоти) без труду летять 180 кільометрів на годину. Найскорійший птах — наскільки є тут докладні поміри — голуб, перелічно летить 86 кільометрів, шпак, ластівка і мандрівний голуб зробить 74, 65 і 69 кільометрів, гайворон і мева 50 кільометрів. Горобець на годину вletить щонайбільше 43 кільометри, а найсильнійші з них 54 кільометри, скрегулець (ясгруб) лише 41 кільометрів.

Тим „гіршим" летунам дорівнюють сіромїк комах лише „скора як стріла" нетля, що робить 54 кільометри, і водні русалки з скорістю точно 50 метрів на годину. Таксамо скоро літають гедзи (овад). Також ще досить скоро літає жук, а то більше як 25 кільометрів. Отже і позірно така отяжіла комаха може ще йти навзаводи з перегонним конем. Джміль, бджоли остають далеко позаду, а то роблять щонайбільше 18 і 13 кільометрів, ріжні мотильки трохи більше як 12 кільометрів, а білий капустяник лише 9 кільометрів. Також маєвий хрущ зробить на годину ще не цілих 11 кільометрів, а домашня муха трохи більше як 7 кільометрів.

Про найбільші простори, які в силі зробити комахи, мало що звісно.

КРАСШЕ ВМЕРТИ

Житте стаєсь невиносимим, коли тіло знищене хоробами. Все лишень журба і людина стаєся байдужна та пригноблеиою. Пийте богато води і попробуйте

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Знаний мочевий стимулянт. Національний Середник в Голяндії понад 200 літ; є він ворогом нирковых, печінкових і мочевих недомагань. У всіх аптиках, в трех величинах.

Дивіть за знаком Gold Medal на кождій пачці і неберіть імітацій.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

МУЩИНИ — ЖЕНЩИНИ

НЕДОПУСТИТЬ, щоби нечиста кров нищила ваше здоровлє.
Шкірна недуга псула ваш вигляд.
Нервові клопоти нищили вашу веселість.
Якась небудь долегливість нищила ваше житє через недугу.

ЛІЧЕННЄ для мущин і женщин оперте на знанню і довголітній практиці. ПЕВНЕ в своїм ділянню. — СКОРЕ в наслідках. — ПРИСТУПНЕ в цїнї.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ ЛУЧАМИ „ЕКС" ОБІЙМАЄ УРИНОВУ АНАЛІЗАЦЮ КРОВИ.

Офіс год.: денно до 8. вечер. Второк, четвер і недїлю до 1. пополудни.

PHYSICIANS PAYING CLINIC, Dr. Booth, директор
140 EAST 22nd ST., near Lexington Avenue, NEW YORK, N. Y.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА.
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ.
КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ
АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагодження котру з вищенаведених справ, нехай особисто або письмено оголосить за знаної і перед війти правдиво української канцелярії нотаріяльної:

T. J. HRYCEY & CO.
329 SOUTH 4th STREET, PHILADELPHIA, PA

Bell Phone: Lombard 28-93

УКРАЇНСЬКА ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ В ШИКАҐО

Купуєте або продаєте дешо, зайдіть до нас. Одержавши фахову пораду не ошукаєте себе, а купите або продасьте добре.

Контролюємо абстракти, робимо кльозунги при купнах. Також всїлякі документи, контракти, морґечі, діди. Інсурєнс і всякі нотаріяльні посвідчення. Шіфкарти з Америки і до Америки. Старокраєві справи — всякі краєві документи.

Посилаємо гроші до краю в американських долярах — дешево, скоро, під ґарантією — на жадание телеграфічно.

Заходіть або пишіть на адресу: 198—

MICHAEL KLEEM, 2016 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL

СПЕЦІЯЛЬНА ПРОГУЛЬКА УКРАЇНЦІВ ДО ГАЛИЧИНИ
ВІДІДЕ ДНЯ 12-го ЖОВТНЯ (ОКТОБРА) 1927

ВЕЛИКИМ ТА ВИГІДНИМ КОРАБЛЕМ „GEORGE WASHINGTON"
під проводом загально звісного всім американським Українцям
громадянина Д-ра СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА

УКРАЇНЦІ ПОВИННІ ГРОМАДНО ПРИЛУЧИТИСЯ ДО СЕЇ ПРОГУЛЬКИ.

Хто їде на прогульку або передає оруджу, нехай голоситься за інформаціями сейчас до підписаних:

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ
ZAHAY GLOBE SERVICE & REALTY CORPORATION
30 EAST 7th STREET, TEL. ORCHARD 8968. NEW YORK, N. Y.
або до
T. J. HRYCEY & CO. 329 SOUTH 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.,
або до
THE STAR SAVINGS & LOAN ASS'N, 2178 PROFESSOR STREET, CLEVELAND, OHIO.

УВАГА:—СЛІДУЮЧА ЗБІРНА ПРОГУЛЬКА ДО КРАЮ ВІДБУДЕТЬСЯ В ЗИМІ ПЕРЕД РІЗДВОМ, ДНЯ 7-го ГРУДНЯ 1927 Р. НАЙБІЛЬШИМ КОРАБЛЕМ LEVIATHAN.

„ВСЬРУД НОЦНЕЙ ЦІЦИ..."

(Сцена з ідилічної пєси: „Pod jednym dachem").

Коли тільки вийду на місто, то все мало щастя попасти на якусь авантуру, чи інше свято.

Середа, дня 29. червня 1927. Година 23 (одинацята в ночі).

На Академічній вулиці (у Львові) крики, свисти і тупіття соток ніг.

Біжу подивитися: що таке.

Бачу: велику юрбу молодих людей, що кудись біжать, а за нею поліцяйни на конях і на тротуарі.

— Що таке? — питаю першого стрічного.

— Sam nie wiem! — відповідає в бігу і зникає мені з очей.

Біжу і я. Куди? Сам не знаю, але біжу, бо біжать усі: люди і поліція.

— Żydowskie sprzemierzeńcy! — дереться до поліцяйнтів якесь хлопя коло мене.

Кінний поліцяйнт наїзджає на мене конем.

— Пане, я тут невтральний!

— кричу майже розтолочений.

— To proszę się rozejść!!

Попід ноги коня переходжу на другий бік вулиці.

Довкола сторчать грубі, довгі палки і такі самі носи.

Жидівські студенти збились у гурт і вимахують, чим хто може.

— Rozwój precz!!

— Koledzy! Jak się który przybliży — bić.

Гурт прибирає грізну зачіпно-відпорну поставу. В повітрі запахло надпустим трупом.

Нечайно паде як грім:

— Biegają!!

Це поліція рушила проти гурту.

Вмить довкола мене порожньо, тільки кінський зад пхається на мене.

— Я Українець, я невтральний! говорю до цього (до поліцянта!).

— To proszę się rozejść!

Знову втікаю на інший бік вулиці.

Тепер мені вже ясно, що це за збіговище. Польські студенти — корпоранти бються з жидівськими, не минаючи і прохожих Мойсеєвої віри. Один видно був навіть вихрещений, бо як дістав палкою, то крикнув: „Jezus Marja"! Але потім такі додав: Aj waj!"

Я цікавий, як випала битва, в чию користь, які втрати, який плян нових операцій...

Фронт польських студентів іде попри цукорню Вельца до рогу Академічної і закручує до Штарка.

Питаю одного з фронтових.

— Spraliśmy ich co się zowie! відповідає.

Фронт жидівських студентів непостійний. Вони воюють більше партизанським способом.

— Як вийшла бійка? — питаю.

— Jeden czy dwóch, a może dziesięć odwiozło Pogotowie. Będą nas pamiętać!

Відступаю на бік, бо обі армії готуються до рішаючого удару.

Поліції врешті не стає терпіцю і вона, розділивши сили на дві половині (по пять людей), наступає відразу на оба табори.

Крики, свисти, тупіття... і кучряв в ріжні сторони світа вкачує, куди відступають воюючі сторони.

Куди очі видять і куди хто може.

Поліцяйнти наступають на пяти втікаючим, але наступити не можуть, бо пяти весь час мигтять у воздусі.

— Rasowe nieporozumienia zażegnane! — усміхається якийсь угодовець, що саме надійшов.

Але його товариш, сивий, старший пан, сумно киває головою:

— I poco tego wszystkiego?! Niepotrzebnie tylko drażnią żydów. Jutro znowu gotów złoty upaść!...

Академічна вулиця пустіє й прибирає свій буденний вигляд: скуки і біди.

Галактіон Чіпка.

ЛЕМКІВСЬКІ ПІСНІ.

Жеби то не гори, жеби не [ялиці
Тоби я виділа неня в Гамериці.

—o—

Заспівай, котуку, на вербовім [прутку,
Бо моє серденько в бардз великім смутку.

—o—

Ліє дойжджик ліє, мене не за [ліє,
Стану сі під сосну — велика [виросну.

—o—

Світило би сонце, хмари му не [дают,
Взяв би мене милий, люде роз- [тваряют.

ДОРОГОЦІННІСТЬ ДЛЯ КОЖДОГО ЧОЛОВІКА.

Тисячу девятсот двайцять семий започаткував Old Gold Цигаретки. Old Gold є нові і лїпші цигаретки, без кашлю в цілому вагоні. Old Gold це цигарєтка, котра є холодніщих, гладшим котра небудь друга, яка колиненебудь була предкладана американській публиці. Ся нова цигаретка се витвір американської світової тютюнової продукції, P. Lorillard Компанії. За 166 літ P. Lorillard Компанія зберала інформації і досвід, маючи на оці кінцеве уліпшення і вирób лїпшої цигарєтки по можливо найдешевній цїні, а вислід того всего є „ленрішні Old Gold. Ви можете курити О. Г's. рано, в полудне і вечер без обдиш ритиньгорла. Не підтягайте, а попробуйте їх сейчас, бо инакше ви пропустите найбільше вдоволенє з куреня, яке кожди могиолете зазнати. Чигайте оголошення Old Gold к нашій часописи. Витніть їх і заховайте, вони дадуть повно сміху і вдоволення для вас і ваших знакомих. Оголошення сї поміщуються в нашій часописи.

РЕВМАТИЗМ

Подивлюйте домашнє средство винайдене одним, котрий його зна.

В році 1833 я набавився мускулярного і суставного ревматизму. Я терпів, що можуть зрозуміти лишень ті, що його мали, через три літа. Пробував я средство за средством, однак пільзи, яку я зазнав в віх рих, була хвилева. В кінци я вилайшов средство, яке вилічило мене до цілковито. Се средство я давав богатьом, котрі терпіли на сю хоробу, гірше від мене, деякотрі з них по сімдесять і вісімдесять літ старі; результат був той самий, як і з моєю хоробою. Я хочу, щоб кождий терплячий на мускулярний і суставний (нуждение в суставах) ревматизм попробував мого пішного „Домашнього Средства" за його подивлюючу ціну гоєння. Не присилайте цента, лишень ви і адресу, а я вишлю вам його даром на пробу. По його вжитю і переконанню, що воно є тим довго очікуваним средством ускорення того розкошу, вишлете мені за нього Одного Доляра, бо знаю, що ви, як я, не хочу ваших гроший, хіба ви вповні вдоволені присвати їх самі. Чи се не справедливо? Чого вам терпіти більше, коли дається вам таку нагоду даром. Не відтягайте. Пишіть просьбу. 204—

Mark H. Jackson, 48 P. Stratford Bldg., Syracuse, N. Y.

Mark H. Jackson є вівідчальний.

Повисша заява правдива.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

—o—

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Запорожської Січ, від. 251, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, в школі народхідальні при Вест, 7-ій ул., в 1-ій год. Проситься всіх членів явитись на сей мітинґ, бо маємо важні справи до полагодженя. — Іван Жолотчук, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. Сестр. Любов, від. 37, повідомляє, що трикватальний мітинґ відбудеться о 3-ій годині пополудни в неділю, дня 18. вересня, в гали У. Н. Союза при Фултон ул. Ин порядку нарад звіт контролі і другі важні справи до полагодженя. Довгуючі мають прийти і вирівнати свої довіги; в противнім разі будуть суспендовані. Незвичайність член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Анна Погранична, предс.; Анна Генега, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 239, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, в годині 1-ій пополудни. Кождий член зобовязаний прийти на час, бо є важні справи до полагодженя. Виберсь бадений комітет і маємо богато інших важних справ. — Волод. Сегінь, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що трикватальний мітинґ відбудеться в суботу, 17. вересня о год. 7-ій вечером, в гали Народ. Дому, 101 Grand St. Одновзком членів явитись, бо є важні справи до полагодженя, а головно справа одобренія поправки статута, котра затягнулась вже через кілька місяців, отже на сім мітинґу мусить бути полагоджена. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залегдости, бо в противнім разі будуть виражені на неприємности. Не явившійся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Кравчук предс.; М. Бадаєй, секр. Нова адреса секр. 145 Maujer St., Brooklyn, N. Y.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сим повідомляється членів відділу 177, що місячний мітинґ за місяць вересень, відбудеться в суботу вечером точно в 7-ій годині. Приглашується членам місцевим, що лишень вкладки збирається на мітинґу в означений час. Хто залежаний, а принесе до секретаря до хати, заплатить квадер за рипанне дверей. Крайно пора зрозуміти, що в лучности сина. Мітинґ відбудеть в Укр. Церковній Галі, 45 Pilgrim улиці. Приглашується позамісцевих членам і членкиням, хай шлють свій розмет до У. Н. Союза перед днем 20 „кожного місяця, на адресу Volodymyr Kekrut, 94 Bogman St., Providence, R. I.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів, що мітинґ звичайний відбудеться в неділю, дня 18. вересня, зараз по Св. Божій колю 1-ої год. пополудни, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься членів прибути на час, бо є пару справ до полагодженя. Новоприйнятті всіх членів і члениць, що від дня 1-го вересня (сего місяця) Dr. P. J. Sarafin перестали бути урядовим лікарем нашого Тов., а чому? — то будуть говорити на мітинґу. Проситься членів як чим можність зложити дар на Сиротинець У. Н. С., що сего місяця відійдесь сина і гроші жертвовавши до головної канцелярії У. Н. С. — М. Марущак, предс.; Н. Хабінець, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. І. Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, дня 18. вересня, в 1-ій год. пополудни, в гали Тов. Ам. Укр. Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься членів прийти на сей мітинґ, бо є важні справи, а то вибір комітету на бальмаскарад. — М. Клапко, секр.

ПАСЕРК, Н. ДЖ. Отсим повідомляється членів ов. ім. Т. Шевченка, від. 42, що мітинґ відбудеться дня 18-го вересня, в 2-ій год. пополудни під ч. 257 Hope Ave. Проситься членів прибути численно на мітинґ та вирівнати свої належитости. Рішнок по мітинґу буде приголошено вислід збірки з Тег Дей, котрий відбудеться дня 17. с. м. на ріжу будови Сиротинця-Захисту при У. Н. Союзі. Приглашується рівнож всім членам від. 42, що кождий член обовязково має взяти участь на Тег Дей, в суботу дня 17. с. м. Котрий член не возьме участи, заплатить 2 дол. кари, після ухвали, котра запала на надзвичайнім мітинґу дня 4. с. м. — В. Лелех, предс.; О. Світак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 17. вересня, точно в год. 8-ій вечером, в Укр. Нар. Домі, 27 West 6-то ул. Обовязком є кождого члена явитись на зборах, бо є важні справи до полагодженя. Проситься членів не передавати місячних вкладок, а приносити самим на збори. Членки, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець, най постараються принести на сї збори. Проситься членів привести зі собою нових членів; будемо приймати до Бр. після статута, а до У. Н. Союза без вступного. — Николай Маркін, рек. секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Ів. Богдана Хмельницького, від. 245, повідомляє, що мітинґ відбудеться в 2-ій годині повол. в неділю, дня 18. вересня, в гали Нар. Дому, 18 Woodlon St. На порядку нарад справоздание контр. комісії. Члени, що забували кошки для збірки на Сиротинець, мають принести їх на сей мітинґ. — В. Гасій, секретар.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорожська Січ від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітинґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, в годині 1-ій пополудни. Проситься всіх членів явитись на означений час, бо контр. комісія буде здавати справоздание з трикватальної господарки в Товариствах. Також проситься членів, котрі вплатили свої належитости на Сиротинець У. Н. Союза, щоби наше товариство не остало позаді. Будемо приймати до У. Н. Союза без вступного, так, як користайте з нагоди. Котрий урядник не буде на мітинґу заплатить кару 1 дол., а член 50 центів. — А. Нагребецький, голова; Николай Моссора, секретар.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 17. вересня, точно в годині 6-тій вечер, тому, бо по мітинґу піде мо на бал. Тож просимо явитись на час до Нар. Дому, 72 Морс ул. — Йосиф Крайник, предс.; Вас. Гілка, кас.; Семен Кусень, секр.

РАРИТАН, Н. ДЖ. Управ Бр. Аристр. Михайла, від. 332, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний місячний мітинґ відбудеться 18. вересня, в гали під костелом при Somerset St. Обовязком кождого члена на сей мітинґ явитись, бо є дуже важні справи до полагодженя. Довгуючі члени нехай вирівнають свої залегдости, щоби не занедбувати на суди. Проситься тих членів, котрі ще не дали жертви на Сиротинець, щоби принесли хоч по 1 дол. на Сиротинець. Будемо приймати до Союза і Братства без давати вступного. — Петро Бенгрин, предс.; Іван Турянський кас.; Николай Поладюк, секр.

З ЧУДЕС ВІДГАДУВАННЯ БУДУЧНОСТИ.

—o—

Питання ясновидіння, туга за пророцьким відгадуванням нашого „завтра" таке старе як самі людські. Одним із найславніших „пророків будучини" був Настрадам, що жив у XVI. столїтті. Один німецький учений подав недавно цікаві подробиці про собудьщобудь небуденного чоловіка. Михайло Нотрдам, знаний як Настрадам, славний своїми чотиривіршами (quatrain), предсказував будучину своїм сучасникам, коли — розуміється — йому за те добре заплатили. Богато його пророцтв сповнилося зовсім. Деякі його пророцтва сягали в далеку будучину. Так, приміром, Настрадам предсказав появу Наполеона І. словами: „Недалеко Італії уродиться цісар і богато коштувате його держава". Цікаве також є його пророцтво про славу що тоді Англію: „Англія буде великою державою, дуже могучою, її армії мандруватимуть по сушах і морях, а Португальці не будуть тим вдоволені". Коли Настрадам заповів Катерині Медічі, що всі три її сини здобудуть королівську корону і це пророцтво справдилося, зазнавав від тоді поцнестей, гідних монарха. Карло V. чувся щасливий, що Настрадам схотів були його прибічним лікарем. Чим поясняти цей незвичайний талант відгадування будучини? питається згадний німецький вчений. І він думає, що в цьому не було ніякого чуда. Настрадам був лише дуже спритний, вмів схоплювати життєві появи і висновувати з них відповідні гіпотези (здогади). А не слід також забувати, що таке пророцтво впливало дуже на людину, якої торкалося і попихало її до енерґійних ділань у бажаним напрямку. Тимбільше, що дана особа вірить свято у сповнення своїх плянів. Будь певний, що осягнеш щось і старайся про те, а певно здобудеш! Ось майже вся тайна, що міститься у пророцтвах і прогнозах.

Єврейські приповідки.

—o—

Богато можеш навчитися від своїх учителів, більше від своїх товаришів, а ще більше від своїх учеників.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—

ХТОБИ ЗНАВ дешо за Параскевю Данин або знає де вона тепер знаходиться або має взагалі які інформації то прошу зволить донести про се на слідуючу адресу: **Box 17, Trail, B. C. Canada.**

СТУДЕНТ УНИВЕРСИТЕТУ займеться навчанням укр. дітей і уряджуванням вистав. Адресуйте: **BOX W. 26, Jersey Journal, Jersey City, N. J.** 215-15

МУЗИЧНА СТУДІЯ ім. М. ЛЕОНТОВИЧА
під проводом М. О. Гайворонського приймає учнів що дня, кромі неділь від 4. до 7. годині.
226 EAST 18th ST., NEW YORK, N. Y. (межи 2-гою а 3-тою Евеню). 214-15

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах. Ординує: Нові ріжні, ул. поза гора. Найновійша метода діягнози і курациї.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y. межи Park і Lexington Ave.
Годинн: 10. до 12 рано, 6. до 8. вечер. Неділі 10. до 1. пополудни.

Я ХОЧЕТЕ КУПИТИ АБО ПРОДАТИ дім, бизнес або фарму, як хочете переслати гроші доларами до своїх кревних або залагодити якусь іншу справу спрацю, то прошу удатися до: WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Broker, 4309 Germantown Ave., Philadelphia, Pa.

ДОМИ — ФАРМИ
СОТКИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.
В ПОСЛІДНИМ РОЦІ продали ми домів і ин. на загальну суму $325,900.00
ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні задоволені з нашої услуги.
Хто хоче скоро продати, купити, замінити свій маєток, хай голоситься до нас.
Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.
V. BONACHEVSKI, Real Estate Broker, 4233 Germantown Ave., Phila, Pa.

ДЛЯ КУПНА або продажі домів або землі, як рівнож в справі обезпеченя, голоситься до: **PETER KOWALCHYK, 513 HUSSA ST., LINDEN, N. J.** Tel. Linden 3222. 136—

ПОЗІР! — ВЕЛИКА НАГОДА НА УКР. КОЛЬОНІЇ В МІЛЯЙЛ, Н. ДЖ.
На продаж 10-акрова фарма з двома новими будинками, один дім з 5 великих кімнат, другий 2 кімнати, на будинках громоводи, стебельна на 3 штуки худоби, гараж на 2 автомобілї, курник, збудований на 300 курки, живий плїт на около будови, овочевий сад, акер стрюберів і акер блекберів. За орма мусить бути продана до 3 тиждня з приємним видом до краю. Услівя догідні. Голоситись особисто або листовно до: 215-16
JACOB MAN, R. F. D. 4, Millville, N. J.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ.

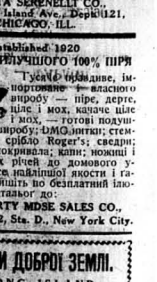

Виробляємо і спроваджуємо ріжні першої кляси ручно роблені Італійські ГАРМОНІЇ, найлїпші у світі. Дістаєте ґарантію. Наші цїни є низші від всіх лїпших. Безплатні інструкциї для нуючих. Пишіть по дорожній каталоґ.
RUATTA SERENELLI CO., 1014 Blue Island Ave., Dept. 121, CHICAGO, ILL.

Established 1920
СКЛАД НАЙЛЇПШОГО 100% ПІРЯ
Тусяче пізнаєте, імпортоване і власного виробу — піре, дерте, ціле і мох, кацаче ціле і мох, — готові подушки власного виробу; ДМО нитки; стемповані річи; срібло Roger's; сведри; полотна на покривала; ґаки; ножиці і много инших річей до домового уживку. — Все найлїпшої якости і ґарантоване. Пишіть по безплатний ілюстрований каталоґ до:
THE LIBERTY MDSE SALES CO., P. O. Box 152, Sta. D., New York City.

КАВАЛКИ ДОБРОЇ ЗЕМЛІ.
В LONG ISLAND, близько Ню Йорку.
50 фіїть ширина, 275 довжина. Цїна $850. Нагода розпочати годівлю курий або огородництво. Також доти 25x100 на стебельні пороні по $300. Бизнесовий рід 100x100 $1600. За подробиці пишіть до: 211-
N. A. VOLGAR, 225 W. 34th STREET, Room 1201, NEW YORK CITY.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET, NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2565